

**Moskva ja kogu Venemaa Patriarh KIRILLI läkitus
ülemkarjastele, karjastele, diakonitele, munkadele, nunnadele
ja kõigile Vene Õigeusu Kiriku ustavatele liikmetele
Kristuse sündimise püha puhul**

**Issandas armastatud ülemkarjased, aulised preestrid ja diakonid,
jumalaarmastajad mungad ja nunnad, kallid vennad ja õed!**

Õnnitlen südamlikult teid kõiki meie Issanda ja Päästja, Jeesus Kristuse sündimise puhul.

Jumala lihakssaamise ime, mis leidis aset enam kui 2000 aastat tagasi, täidab ka täna meie hinged ärarääkimata rõõmuga. *Täna tuli Jumal maa peale ja inimene tõusis taevasse* (stihhiira püha õhtuteenistuselt). Kõige Looja ja Eestmuretseja ilmus maailma, sest oma armulikkuses ei suutnud Ta *vaadata, kuidas saatan inimesi kiusab* (Ristimissakramendist); olles *armastuse poolt võidetud, tuli Algujeta ja Ärarääkimata Jumal otsima oma eksinud loodut* (vaga Roman Kauniltlaulja kondak tähendamissõnale kadunud drahmist).

Täitusid Jumala sõna kuulutajate imelised prohvetlikud ettekuulutused ja inimkonna ees, kes oli nõrkemas patukoorma all, kannatas needuse all mitte ainult maises elus, vaid ka peale surma, ning kes aastatuhandete jooksul ootas pääsemist ja vabastamist, avanes üks taevasse. *Ikkaõitsva Neitsi läbi sai liha sisse* meie Issand, Jeesus Kristus (kaanon Jumalaema sünnipüha teenistusel) – ja keerub, kes tulise mõõgaga valvas paradiisi värava ees, *astub eemale elupuust* (stihhiira püha õhtuteenistusel). Jumalik Lapsuke sündis maailma päästmiseks, *Ta sai Seaduse alla, et lahti osta seadusealuseid, et me saaksime pojaseisuse* (Gal. 4: 4-5).

Issanda alandlikkus on äramõistmatu: olles kõikvõimas Valitseja, ilmub Ta inimestele abitu väikelapsena, olles Jumal, võtab vastu nõdra ihu ja kannatab maise elu raskusi, olles Surematu, läheb vabatahtlikult piinarikkasse ja alandavasse surma. Ning ei tee seda mitte väljavalitute – prohvetite, õiglaste ja enesele ustavate teenijate pärast. Kristus tuleb meist igäühe pärast. Ta soovib eranditult kõikide: patuste ja kurjategijate, ükskõiksete ja hooletute, argade ja vihapidajate ning isegi oma hukkajate pääsemist!

Issand ei lükka kedagi eemale, ei põlga kedagi ära, vaid vastupidi – võtab Enese peale meie inimliku ihu, uuendab selle Jumala lihassesaaamise, risti kannatuste ja eluandva Ülestõusmise läbi, ülendab selle Püha Kolmainuse rüppe, pühitseb Jumala Aujärje paremale poole asumise läbi. Ja sellest Eluandjast Kristuse Ihust ja Tema pühast Verest, mis on valatud meist igäühe eest, saame me osa Euharistia Sakramendis. Ning seeläbi saame üheks ihuks ja üheks vereks mitte ainult meie Päästja, vaid ka teineteisega.

Samas, kahjuks näeme me täna, kuidas segaduste lained kõigutavad Kiriku laeva, kuidas tülide ja vastuolude torm raputab õigeusklike ühtsust, kuidas vaenlase ja kiusaja poolt pimestatud inimesed eelistavad puhta vee Allikale *sogast ja joogiks kõlbmatut kurjade valeõpetuste allikat* (kaanon I Kirikukogu pühadele Isadele). Sellel keerulisel ajal peame me kõik meeles pidama, et igäühe jaoks meist sündis, sai risti löödud ja tõusis üles Issand. Et Ta löi maa peal Ühe, Püha, Koguliku ja Apostliku Kiriku. Kuuludes Kirikusse, oleme me kutsutud lahkhelide, vastasseisude ja konfliktide

ületamisele, lõhenemiste ravitsemisele, osutama abi neile, kes kannatavad sõja koleduste käes, kannatavad tagakiusamiste ja ebaõigluse all.

Issand ei sünni mitte kuninglikes saalides, vaid armetus koopas, *äärmises vaesuses*. Tundub, et mis võiks olla hullem kui koobas ja vaesem kui sõim loomade jaoks? Kuid ka selline koht on olemas – selleks on patu läbi põletatud, Jumalast eemaldunud, leige, moraalselt laostunud ning kirgedest võidetud inimsüda. Kuid meie võimuses on teha oma südamest Jumala eluase, meenutada, et Jumal on lähedal, ukse taga ning ootab alandlikult, kuna me lõpuks näeme Teda usu silmadega, laseme enda elusse, kuuleme Tema sõna, vastame Tema armastusele – ja anname Temale võimaluse meis tegutseda.

Kogu maailm tunneb rõõmu Päästja imelise sündimise üle: inglid laulavad kiidulaule, karjased rõõmustavad, idamaa targad kummardavad Tema ees ja toovad ande ning üksnes Heroodese kadedusest täidetud ja tige süda ei taha vastu võtta jumalikku tõde. Ta ei rõõmusta, vaid väriseb ja mitte Jumala kartusest, vaid argusest.

Mõtisklegem selle üle, kas ei saa me mitte tema sarnaseks oma tegude läbi, kas ei aeta me esikohale isiklikku heaolu ja mugavust, kas ei karda me, et keegi võib olla meist parem ning andekam. Kas ei tee me kurja sellisele inimesele, püüdes teda kuidagi haavata või teiste ees halvas valguses näidata, pjedestaalilt alla tõugata, et ise kõrgemale tõusta? Kas ei juhtu nii, et tõe allikaks meie jaoks ei ole mitte Issand ja Tema pühad käsusõnad, vaid me ise? Kas ei vii me mitte kiusatusse teisi, kui tõe nime all esitame mõtteid, mis on kasulikud meile endile, kas ei rebi me katki Kristuse särki oma ambitsioonikate tegevustega, kas ei külva me mitte tüli ja nurina seemneid oma usuvendade seas?

Vaadates täna Jeesuslapsukese peale, asetades end seisma jumaliku tõe ette, heitkem eneselt maha kirgede *koorem ja patt, mis meid takerdab* (Hbr. 12: 1), toogem oma tulised palved Õigeusu ühtsuse kinnitamise ja armastuse rohkenemise eest, pidades meeles, et *armastus hellitab, ta ei ole kade, armastus ei kelgi ega hoople, ta ei otsi omakasu, ta ei jäta meelde paha, tal ei ole rõõmu ülekohtust, ta lepib kõigega, ta usub kõike* (1 Kor. 13: 4-7).

Pühaga seotud jumalateenistuslikes tekstides ülistatakse mitte ainult meie pääsemise pärast sündinud Issandat, vaid ka neid, tänu kellele sai teoks Tema lihassesaaamine – kõigepuhtamat Jumalaema, õiglast Joosepit ja pühasid esiisasid. Meenutagem ka meie sel pidulikul päeval oma lähedasi: külastagem oma vanemaid ja sõpru, osutagem neile tähelepanu, leidkem sooje sõnu, tänagem kõige eest, mis nad meie heaks teevad. Armuline Kristus, *Igavene ja Kättesaamatu, nähtamatu Isaga ikka koosolev* (katismalaul püha õhtuteenistusel), elagu meie südames, mis on täidetud armastusega Jumala ja ligimeste vastu. Aamen.

KIRILL MOSKVA JA KOGU VENEMAA PATRIARH

Kristuse sünd
2019/2020 a.
Moskva